

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	10
--------------------	----

1 PROČ A JAK VZNIKLY PENÍZE **13**

Jak se cenný kov stal penězi	14
Zlato	15
Stříbro	16
První peníze	17
Nejstarší mince	18
Obchod, úvěr a vznik bank	20
Obchod podpořil rozvoj písma a matematiky	22
Peníze v antickém Římě	23
První padělatelé a podvodníci	26
První papírové peníze na světě	27

2 STŘEDOVĚK A PENÍZE **29**

Evropa a mince ve středověku	29
Křížové výpravy a bankéři	30
Mezinárodní bankovní systém templářů	31
Období zlatých i obyčejných mincí	32
Itálie – kolébka evropského bankovníctví	34
Benátky obchodní velmocí	35
Bankéři z Florencie	35
Banco dei Medici – první moderní banka	37
První veřejné dluhopisy	40
Francouzský bankéř Jacques Cœur	40
Německé bankovní domy	41
Vzestup a pád bankovního domu Fuggerů	41
Welserové obětí politiky	42
Sovereign Risk	44
Zastavárny – banky pro chudé	44

3	KRÁLOVSTVÍ ČESKÉ A PENÍZE	47
	První mince v českých zemích	47
	Pražský groš	48
	Husitské peníze	51
	Od zlatých rýnských k tolarům	51
	Jak a proč vznikly tolary?	52
	Záměrná inflace a státní bankrot	54
4	FINANČNÍ REVOLUCE V NIZOZEMÍ A ŠVÉDSKU	57
	Bruggy finančním centrem	57
	Ekonomický pád feudálních říší	58
	Ústup Antverp a vzestup Amsterdamu	59
	Amsterdamská banka	61
	Stockholms Banko a papírové peníze	65
5	JAK SE ANGLIE STALA FINANČNÍ VELMOCÍ	69
	Vznik Bank of England	71
	Nejstarší britské banky	74
	Inovace	78
	Poštovní poukázky a telegrafické převody	78
6	OD DEFICITU K JEŠTĚ VĚTŠÍMU DEFICITU	81
	Vzestup a pád Banque Royale	81
	Pokladna prázdná a dluhy rostou	83
	Marné pokusy o záchranu	84
	Od státního bankrotu k revoluci	85
	Bezcenné peníze	87
	Francouzský frank a Napoleon	87
7	SPOJENÉ STÁTY – ZROD NOVÉ VELMOCI	91
	První americké peníze	92
	Občanská válka a greenbacks	97
	U. S. Treasury – státní pokladna	99

Federal Reserve System	100
Peníze podložené zlatem	101
Jak nadbytek i nedostatek peněz přispěl k „černému pátku“.....	102
Inovace	104
Telegrafické převody peněz	104
USA – země kreditních karet	105

8 ŘÍŠE RAKOUSKÝCH HABSBURKŮ 109

Insolventní Habsburkové	109
Dvorní židé a bankéři	109
První peněžní ústavy	110
Banco del Giro	110
Vídeňská městská banka	111
Vídeňská a pražská zastavárna	113
Úvěrová banka v Brně	113
Dlouhá cesta reforem	115
Státní bankrot Rakouska	115
Rakouská národní banka a její boj o měnu	116
Vlna zakládání vídeňských spořitelén a bank	118
Spořitelny a banky v českých zemích	120
Vzestup a pád zlaté koruny	121

9 RUSKO – VZESTUP A PÁD CARSKÉ ŘÍŠE 125

Jak rubl a kopějky ke jménu přišly	125
Nedostatečné reformy	126
Nadějné změny	127
Absolutismus brzdou Ruska	129
Na cestě k bolševické revoluci	130
Sovětský systém peněz a bank	132
Komunistický převrat a peníze	132
Nová ekonomická politika	132
Inovace	134
Nedobytné zámky a trezory	135
Komorové trezory	136

10 KONEC „ZLATÝCH ČASŮ“ 139

Německo	139
Říšská banka – Reichsbank	140
První světová válka a svět peněz	141
Poválečná hyperinflace	142
Válečné reparace rozbuškou k další válce	144
Dawisův a Youngův plán	144
Hyperinflace v Rakousku a Maďarsku	145
Meziválečné období a banky	146
Průkopníci nových měnových teorií	148
Moderní pojetí měnové teorie	148
Měnová politika centrálních bank	150

11 ČESKOSLOVENSKO A JEHO MĚNA 153

Oddělení od měny monarchie	153
Centrální banka republiky	156
Československo a zlatý standard	158
Ohrožení republiky a peníze	158
Důsledky okupace Československa pro finanční systém	160
Poválečná finanční katastrofa	162
Náprava československé měny	162
Měnová reforma 1953 – ožebračení obyvatelstva	164
Propad hospodářství a měny	166
Obnovení bankovního a měnového systému po roce 1990	168
Inovace	171

12 DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA A JEJÍ DŮSLEDKY 173

Financování nové války podvody a loupežemi	173
Za vším hledej zlato	176
Dramatická záchrana polského zlata	176
Norská „zlatá štafeta“	178
Další loupeže měnového zlata	179
Operace „Fish“	181
Vysávání okupovaných zemí	181
Válka a peníze	182
Neptejte se... a kupujte	184

Loupeže Sovětského svazu	186
Války k nezaplacení	188
Jak financovat válku proti Ose?	189
Nové nástroje finanční pomoci	192
Peníze nepodložené zlatem	193
Inovace	195
První počítače v bankách	195

13 KONEC SYSTÉMU Z BRETTON WOODS 199

Nové finanční centrum světa	199
Řízení měn odtržených od zlata	201
Liberalizace a globalizace světové ekonomiky	201
Nelehká cesta k evropské měně	203
První kroky	203
Vznik evropské měnové unie	203
Vznik eurozóny a Evropské centrální banky	205
Nová měna euro	207
Další evropské měnové unie	211
De-dollarizace světové ekonomiky	213
Státní dluhy na účet budoucnosti	213
Peníze a šedá ekonomika	214
Kvantitativní uvolňování	215
Digitální burzy cenných papírů	216
Inovace	217
Zaručený šekový systém	217
Strojově čitelné bankovky	218
Revoluce platebních karet a bankomaty	218
Čipové karty	220
Bezkontaktní placení	220

14 PENÍZE JAKO HODNOTA I UMĚNÍ 223

Bankovky jako užité umění a prezentace státu	223
Bankovka a její ochranné prvky	227
Plastové peníze – když se spojí bezpečnost a ekologie	230
Ražba mincí je technicky dokonalá	231
Peníze a padělatelé	232

Dematerializace a digitalizace peněz 236

Elektronické peníze 237

Převody rychlostí světla 238

Embedded Finance 239

Kryptoměny nejsou peníze 240

Digitální peníze centrálních bank 242

Fintech a peníze 243

Digitální bezpečnost 244

Bankovní regulace chrání peníze 246

ESG a udržitelné finance 247

Identifikace klientů, AML a Fraud Management 247

POUŽITÁ LITERATURA 250

PERIODIKA A INTERNET 253

ZDROJE ILUSTRACÍ 254